

Andrzej Wiśniewski

"Prawo o państwowym arbitrażu
gospodarczym", oprac. Cz.
Pawłowski, Warszawa 1962 :
[recenzja]

Palestra 6/6(54), 70-71

1962

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

PRZEGLĄD WYDAWNICTW PRAWNICZYCH

Polska bibliografia prawnicza 1944—1959. Zeszyt 1. Polska Akademia Nauk. Instytut Nauk Prawnych. PWN. Warszawa 1962, s. 342.

Polska bibliografia prawnicza, opracowywana pod redakcją prof. Karola Koranyiego, zawiera wykaz książek i publikacji artykułowych wydanych w Polsce w okresie lat 1944—1959, bez względu na język publikacji. Bibliografia nie obejmuje polskich recenzji prac zagranicznych. Tytuły wszystkich zamieszczonych książek i artykułów zostały przetłumaczone na język francuski.

Wydany zeszyt I Polskiej Bibliografii prawniczej zawiera następujące działy: bibliografia obejmująca bibliografię prac polskich; ustawodawstwo (teksty) obejmujące wydawnictwa urzędowe, dzienniki urzędowe i wydawnictwa nieurzędowe (zbiory przepisów), usystematyzowane według działów; orzecznictwo, gdzie zamieszczone są zbiory i omówienia orzeczeń; czasopisma; encyklopedie, słowniki, skonowidze, generalia; teoria państwa i prawa; historia państwa i prawa; prawo państwowe; prawo administracyjne.

Dalsze tomy, w których znajdują się następne działy, ukazać się w terminie późniejszym.

Całość zaopatrzona będzie w dwa skonowidze (nazwisk autorów i rzeczowy) oraz we francusko-polski słowniczek podstawowych pojęć i zwrotów używanych w bibliografii.

Bibliografia obejmować będzie około 16 000 pozycji, co świadczy o poważnym rozwoju nauki prawniczej w pierwszym XV-leciu Polski Ludowej.

Po zakończeniu wydania niniejszej bibliografii ma być opracowana bibliografia obejmująca lata od 1913 do 1918 i od 1919 do 1944. W ten sposób uległby utrwaleniu i systematyzacji wieloletni dorobek piśmienniczy polskich prawników, rozrzucony po rozmaitych źródłach często trudno dostępnych, a z tego powodu niejednokrotnie też zapomniany.

Prawo o państwowym arbitrażu gospodarczym. Opr. Cz. Pawłowski. Wyd. II, Wyd. Prawn. Warszawa 1962, s. 104.

W 1960 r. dokonana została szósta z kolei nowelizacja dekretu o państwowym arbitrażu gospodarczym oraz wydane zostało nowe rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie organizacji państwowych komisji arbitrażowych i trybu postępowania arbitrażowego. Oba te akty znacznie rozszerzyły właściwość państwowego arbitrażu gospodarczego oraz ukształtowały odmiennie niektóre sprawy proceduralne. Między innymi do rozporządzenia o organizacji państwowych komisji arbitrażowych wprowadzony został dział o opłatach arbitrażowych. Wymienione zmiany całkowicie zdezaktualizowały poprzednie wydanie książki.

W obecnym, drugim wydaniu zamieszczony jest jednolity tekst dekretu o państwowym arbitrażu gospodarczym, dwa rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie przekazania do postępowania arbitrażowego niektórych sporów o prawa majątkowe, rozporządzenia Ministra Budownictwa Miast i Osiedli oraz Ministra

Podwójnictwa Przemysłowego w sprawie ustanowienia arbitrażu resortowego, jak również rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie organizacji państwowych komisji arbitrażowych i trybu postępowania arbitrażowego. Ponadto zbiorek zawiera odpowiednio wyciągi z Kodeksu postępowania cywilnego i Prawa o ustroju sądów oraz zarządzenie Ministra Finansów w sprawie trybu pokrywania zobowiązań jednostek budżetowych, stwierdzonych orzeczeniami komisji arbitrażowych i sądowymi tytułami wykonawczymi.

S. Grzybowski: *Wypowiedź normatywna oraz jej struktura formalna. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Rozprawy i Studia, tom XXXIX, Kraków 1961, s. 158.*

W polskiej teorii prawa od dłuższego już czasu toczy się szczególnie żywa dyskusja nad dwoma zagadnieniami, które stale rozpatrywane są oddzielnie i nie łączone razem, ale przy bliższej analizie wykazują dość ściśle wzajemne związki. Chodzi tu o badania nad strukturą normy prawnej oraz nad logiką norm czy też logiką w prawie. Nauka prawa nie doszła jednak do tej pory do jasnych i bezspornych wniosków we wspomnianej dziedzinie. Główna, podstawowa przyczyna tego braku powodzenia tkwi — zdaniem autora omawianej monografii — w niewłaściwej konstrukcji samego przedmiotu badań.

Na wstępie pracy autor podkreśla, że możemy mówić o strukturze pewnego typu wypowiedzi, ale nie o strukturze normy prawnej. Chodzi tu o wypowiedzi, w których ustawodawca konstruuje czy wyraża stanowione przez siebie normy prawne. Takie to wypowiedzi, ale nie normy prawne, mają swoją szczególną formę, strukturę. Teoretycy prawa — pisze autor — utożsamiają jednak samą normę z wyrażającą je wypowiedzią i skierowują swe wysiłki ku badaniu „struktur normy prawnej”.

Przedmiotem rozważań w książce są wypowiedzi normatywne, przy czym w grę wchodzi nie tylko wypowiedzi wyrażające normy prawne, ale wszelkie wypowiedzi tego typu formalnego, a więc typu, który jest formą wyrażania norm prawnych, bez względu na to, czy w poszczególnych wypadkach wyraża te normy, czy też ich nie wyraża.

Dalsze wywody dotyczą m.i. stosunku wypowiedzi normatywnej do tekstów aktów normatywnych, poglądów logików, moralistów i teoretyków prawa na normy jako zdania w sensie logicznym, podstawowego schematu struktury wypowiedzi normatywnej, podstawy normatywnej, faktu normatywnego, pewnych struktur szczególnych (jak np. zwroty definicyjne, oceny charakteryzujące, rady i pouczenia ustawodawcy, zwroty zawierające wypowiedzi kreujące) oraz ukrytych części elementów struktury.

Po analizie formalnej struktury wypowiedzi normatywnej przedstawiony jest stosunek struktury wypowiedzi normatywnej do zagadnienia wykładni. Autor omawia tu następujące zagadnienia: operacje formalne na terenie wypowiedzi normatywnej a operacje logiczne; wypowiedź normatywna, norma prawna, zdania w sensie logicznym; tzw. wykładnia logiczna a możliwość operacji formalnych na terenie wypowiedzi normatywnej; koncepcja tzw. wykładni logicznej w nauce prawa.

Podsumowując rozważania autor następująco określa swe stanowisko w wymienionych wyżej kwestiach: 1) norma prawna nie jest zwrotem, wypowiedzią,